

MEGJELENIK
MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 korona
Fél évre . . . 4 „
Negyed évre 2 „
Egyes szám ára 16 fill.

ABONYI

UJSÁG
TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

MEGJELENIK
MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő és kiadó:
TEMESKOZY GERZSON.
Nyilt-terek, hirdetési díjak és előfizetések a szerkesztőséghez külföldön.

Nem kenyerek

a gáncsoskodás, a kákán csomó keresés, traktálása olyasminnek, mintha mi jobban tudnánk az előjáróság dolgát intézni s azokba folytonosan belekontárkodni.

Tagadhatatlan ugyan, hogy a sajtónak joga és kötelessége a hatóságok intézkedéseinek bírálata, a közönség érdekeinek védelme, esetleg a lanyha közigazgatás ösztökélése is ebben. — különösen a vidéki sajtó, — sok helyütt állandóan dobzódik, vagy gyönyörűségét találva abban, ha egyik-másik közügyek intézőjét támadja, feltétlen nagyobb tudást, energiát vindikolván magának mindenben anélkül, hogy tájékozódást szerezne a lehetőségek felől, az anyagi viszonyokról.

Mondom, nem kenyerek az ilyesmi s mégis, ha rafanyolódunk, erre már aztán csakugyan a közszükség, vagy közérdek kényszerít bennünket.

Közutainkról van szó. Tagadhatatlan, hogy a háborus viszonyok nagyon megnehezítették az előjáróság helyzetét az utak jókarban tartására, kevés a munkaerő, ami van, horribilis drága; a közkasszába gyéren folydogál a porció, azután pedig rettenetes sok a rendletek száma, melyeknek végrehajtására sok időt, munkát, fejtörést igényel.

Mindazonáltal az utakon menni kell, azaz, hogy kellene, de a háboru kezdete óta elhanyagolt állapotokban, megfogyatkozott, leromlott, elvéhédtt jóságainkkal arra holnap lehetetlen lesz a közlekedés.

Utaink olyan állapotban vannak, hogy valóságos állatkínzással vergődhetünk ki a tanyákra s be a tanyákról, akár agyig erő sárban vánszorgunk, akár szárazabb, fagyos időben agyig erő vágányokban bátyukban kell a jóságot törni, a szerszámot rongálni.

Ezen segíteni kell akármilyen módon is és pedig addig, míg a szorgos, az ősről is elmaradt rengeteg tavaszi munkálatok be nem következnek.

Ha nincs munkás — ezt ugyan nem hisszük — itt etetünk vagy 60 inter-

nált népséget, be kell állítani őket az ut munkálatokra s pár hét alatt olyan rendbe hozzák az utainkat, hogy egész őszig alig lesz rá gondolja az előjáróságunk.

Az idő is alkalmas most erre. sokkal alkalmasabb mint ősszel, lám a megyei utkaparók milyen eredményes munkát végeznek a törvényhatósági utakon s mutatnak jó példát a községi utak rendezésére is.

Gondolkozzunk csak egy kicsit ezen, de ne sokáig s fogjunk hozzá a dologhoz, az legyen most a legsürgősebb teendőnk

Elvégre ennyit jogosan megkövetelhet közönségünk érdeke.

Uj hadiadó.

Amint mindenféle elterjedt a hír, a kormány ujra megakasztotta a huzeter koronás jövedelmeket. Ujabb hadiadót akar kivetni azokra a polgárookra, akik a háboru alatt is több mint huszezer korona jövedelemmel bírnak. Bármennyire is ellenkezik ez az intézkedés az egészséges adózás elvével és rendszerével, nem hisszük, hogy lenne valaki az országban, aki ezt az új adót ne helyeselné. De — szerintünk — nemcsak azok helyeslik, akik huszezer korona jövedelemmel nem rendelkeznek, tehát rájuk az új adó terhei nem súlyosodnak, hanem azok is, akik az új adót is fogjuk fizetni. Megvagyunk győződve róla, hogy mindenki átérzi azt, hogy most már valóban nem a hadseregek egyedül fogják eldönteni a háborut, mert amit a hadseregek elintézhetnek, eldönthettek, azt a mi hadseregünk elintézte. A hadiszerencse a mi oldalunkra fordult és innen nem is fog elfordulni. Ellenben a háboru tovább küzdésére es dicsőséges, minél előbbi befejezésére gazdasági, anyagi eszközök kellene.

A mi hadseregünk megállt a front legnagyobb részén, egyrészen pedig még előnyomuloban is van és ahol megállt, ott nem bírják visszanyomni, ahol pedig előre nyomul, ott nem bírják megállítani. A harctereken való helyzetünk kedvező és e kedvező helyzet fenntartásához feltétlenül szükség van arra, hogy a hadsereg semmiben sem szenvedjen hiányt. Ezt pedig csak az biztosítja, ha az államnak elegendő összeg áll rendelkezésére, minden tekintetben.

Az új hadiadó tehát feltétlenül szükséges valami, amire létfenntartásunkhoz van szükségünk. De nemcsak szükséges, hanem jogos is. Legelsősorban is azoknak kell támogat-

niok anyagilag az államot e nagy küzdelemben, akik egyrészt a háboruban is megmaradtak tekintélyes jövedelmük mellett, másrészt esetleg még éppen a háboru folytán növekedett a jövedelmük. Sok olyan vállalat van, amelyet éppen a háboru lendített fel és amely így a háborus helyzetből tetemes hasznot húz, egészen természetes és nemzetgazdaságilag teljesen jogos gondolkodás tehát ez, hogy az ilyen jövedelmeknek egyrészt feltétlenül rendelkezésre kell bocsátani az államnak.

Mert az államnak a háboru alatt nemcsak a kiadásai nagyobbak, mint békeben, hanem terhei növekedtek horribilis módon, de a bevételi viszont igen nagy mértékben csökkentek. Hiszen az adózó polgárok legnagyobb része hadbavonult és testével, vérével, erejével szolgálja az államot, kereseti és egyéb adókat tehát semmiesetre sem fizethet. Azok ellenben, akik itthon maradtak, sőt nemcsak itthon maradtak, de anyagilag igen jó helyzetben vannak, vagy abba kerültek, kötelességüknek kell, hogy érezzék, hogy ezt az új hadiadót megfizessék és teljes erejükből kivégyek részüket az állam nagy terheiből.

Nem hisszük, hogy lesz valaki az országban, aki egy pillanattal is helytelennek vagy jogtalanak tartja ezt az adót, amikor — mint Helfferich mondta — utolsó sujót csapásra van felemelve ez ököl, amely eddig már oly erős csapásokkal illette ellensegeinket.

HIREK

Felhívás.

Több mint tíz év óta kísért fölöttem a gyau, hogy én egy egyházi zavargás előkészítésében, szervezésében, lefolytatásában részt vettem.

Nem reuagnék rá, ha közönséges emberek enolesztálnának eféle aljas kompirációkkal. De minthogy egyházam illusztris tagjai vetik ezt minduntalan szememre; minthogy nem akarnám szemem ily sötét gyau terhe alatt lehunyni; bár lelkiismeretem nyugodt és tiszta, mindazonáltal véget akarok vetni az eféle kísértet járdának s mielőtt az utolsó szót e tárgyban kimondanám, felhívok mindenkit, akinek tudomása van arról, hogy eféle mozgalmakban részt vettem, valakivel e tárgyban szóba álltam, hogy eféle mozgalomról előzetesen még csak halvány sejtlem is lehetett volna, harminc napon belül jelentkezzen Kisa Zsigmond lekösz urnál, aki azt szives lesz ad notam venni.

Abony, 1916. február 4.

Temesközy Gerzson.

— Hősi halál. Antal István a szegedi 5-ik honvédezd hadnagya 1915. október 25-én

a harctéren szerzett betegsége következtében 18 éves korában a lembergi kórházban hősi haidit halt. Szülei egyetlen fiukat haza hozták s itt temették el.

— **Halálónás.** Ulrich Béla nagykorösi r. kath. kántor, 26 évi működése után 57 éves korában, január 29-én hosszas szenvedés után elhunyt.

— **Tényleges katonák nősülési engedélye.** A belügyminiszter az illetékes szakminiszterekkel egyetértéssel megállapította, hogy azok a katonák, kiknek a védtörvény szerint rendes tényleges szolgálati közeletisége már lelelt, akik azonban a háboru miatt a tartalékba tényleg nem helyezettek még át, s így most is tényleges szolgálatot teljesítenek, a nősülési szempontjából ugyan olyan elbírálás alá esnek, mint a tényleges szolgálatra bevonult tartalékosok, vagyis, hogy nősülésükhöz katonai hatósági engedélyre nincs szükségük.

— **43–50 éves hadkötelesek bevonulása.** (A 43–45. és 48–50. éves korosztályokat hívták be.) A «Budapesti Tudosító» illetékes helyen arról értesül, hogy a honvédelmi miniszter 1500. elo. számú körrendeletével közzétett bevonulási hirdetmény értelmében az 1870., 1871. és 1872. évben született magyar állampolgárok kik a megtartott népfölkelesei bemutató szemlén, népfölkelesei felülvizsgálaton, pótszemlén vagy utóbemutató szemlén népfölkelesei fegyveres szolgálatra alkalmasoknak találtak 1916. évi február 28-ára, az 1865. 1866. és 1867. évben született és a megtartott népfölkelesei bemutatószemlén, népfölkelesei felülvizsgálaton, pótszemlén vagy utóbemutató szemlén népfölkelesei fegyveres szolgálatra alkalmasoknak talált magyar állampolgárok pedig 1916. március 3-ára behivatnak, kivéven azokat, akik nev szerint fölmentettek.

— **Járdainkról.** Igazán megfoghatatlan az a közönbösség, amivel közönségünk a járdák iránt viselkedik. Hisz a járda azért van kitérítve, hogy sár nélkül járhatunk rajta, nálunk azonban senki sem törődik vele s így akár volna, akár nem. Az előjárásának kötelezni kell a lakosságot a lakások előtti járdák tisztán tartására, a nem engedelmességek költségére kellene feljogosítani munkásokkal tisztán tartani, aminek sokan még meg is örülnének, mert nem igen bővelkedünk munkakerőben, a rájuk eső napszambért meg is fizetnék. Különben is akár tetszik, akár nem, a járdák föltehetően tisztán tartandók s arról gondoskodni kell.

— **A dum-dum lövegek.** A modern háboru borzalmait ellenfeleink egy olyan eszközzel szaporították, amely eszközt egy nemzetközi megegyezés, a genfi egyezmény zárt ki a hadászati eszközök közül. És az angolok, franciák és oroszok, akik e megegyezést szintén aláírták, mégis felhasználták ezt a borzalmas eszközt, a dum-dum löveget. A haditechnika törekvése hosszú időn át az volt, hogy olyan löveget, illetve puskát találgassanak fel, amelyek harcceptlenek lennének, vagy ölnek, de sebezésük nem mérgező és nem roncsoló. A rendes puskagolyó nem is mérgező és nem is roncsoló. Ez azonban nem volt elég jó eszköz az angoloknak és többi ellenségeinknek, hanem használatba vették a dum-dum golyókat. E golyó-

kat eredetileg a vastagbőrűek, elefántok, vizilovak vadászatánál szokták használni, hogy az állatokat egy lövéssel halálra sebezék. Az angolok azonban e lövegeket már a bennszülött indiaiak és a burok ellen is használták. Most pedig a genfi konvenció tilalma dacára a világháboruiban áttelepítették ezt az embertelen és kínzó eszközt. Az angol és francia katonáknál a németek ezrével találtak ilyen dum-dum lövegeket, Longwy bevételénél pedig gépeket is találtak, amelyekkel e kifurt golyókat készítették: ami bizonyítéka volt annak, hogy maga a hadvezetőség adta a katonáknak a megcsontított lövegeket. A dum-dum lövegek úgy készülnek, hogy hegyüket bevágják és a kemény acélburkolatot lehánják a hegyéről úgy, hogy a hegy marad csak a pusa ölm. Ez amint a testbe beütődik, változtatja alakját és roncsol. A rendes golyó ütötte seb egy hosszú, sima csatorna, ez azonban széles, zuzott sebet üt, amelyet fertőz is. — Az indusok, akik először érezték ennek az alávaló fegyvernek a hatását, maguk is előállítottak dum-dum lövegeket, úgy, hogy lere-szítették a hegyét és ők is alkalmazták az angolok ellen. A német császár, mint ismeretes, Wilson elnöknel tiltakozott ez ellen és szigorú ellenrendszabályokat helyezett kilátásba. Remélhetőleg e rendszabályok megőg-ják kímélni katonáinkat e barbár eszközöktől.

— **Kecskemét városa** a Szikrában lévő szőlőtelepén termelt új borát, mintegy 600 hektoliterrel a napokban adta el Beretvá Pál bor nagykereskedőnek hektoliterenként 116 korona 80 fillérért. A város körülbelül 30 ezer koronát nyert, hogy — helyes számitással nem rögtön szüretkor értékesítette termését.

— **Drágább lesz a bor.** Rohamosan halad felfelé a bornak amugy is túlságosan felhajtott ára. A bor árának azt a rendellenesen magas árat azzal indokolják a termelők hogy kevés az arpa ami pedig az országnak rendelkezésére áll, kell a tavaszi vetőmaghoz, kell a kenyérkeveréshez szükséges liszthez, kell a szövetségek elemének pótlásához és így alig marad a készletből valami a sörgyártáshoz. A sörgyártáshoz azonban nem elég a burgonya ahhoz arpa is kell, még pedig nagy mértékben. Az arpa hiány nemcsak megnehezíti a sörgyártást, hanem alaposan meg is drágítja. A sörkészítőknek redukálása tehát azt idézi elő, hogy a magas ár mellett alig lehet azt kapni és így az amugy is felhajtott ár el fogja érni a maximumot, de nemcsak ezt eredményezi a vizsás helyzet, hanem azt is, hogy a fogyasztó közönség sör hiányában a bornak élvezésére lesz ualva.

— **A Rawson-báz titka** a címe annak a detektiv drámának, melyet az Uránia színház produkál ma Ernst Reicher főszereplésével, aki nagy műnek szerzője is. A darab óriási sikereket ért el Európa minden nagyobb városában, melyre itt is számithat egyetlen szórakoztató intézményünk — a mozi.

— **Az aldujai forgalom lebonyolítása.** Az újból megnyitni dunai közlekedést és forgalmi ut ismét aktuálisá tette azt a kérdést, van-e elég uszályhajónk a forgalom lebonyolítására. A jelenleg a forgalom lebonyolítására a Dunagőzhajózási társaság 854 uszályt bocsát rendelkezésre Magyar Folyam Tengerhajózási Társulatnak 250 uszálya van, a román Duna Társaságnak 67 uszálya van és végül 320 magánéé rendelkezik 3 uszályal amelyek valószínűleg readben foglyák lebonyolítani a forgalmat.

HIRDETÉSEK.

Egyelőre 10°,
február elsejétől

az áremelés, mert az összes sztradékok, csomagolóanyagok, üveg zsb. óriási mértékben dráapultak. Az új detailárak Ausztriában és Magyarországon minden gyógyszerárban és drogériában a következők:

Lysoform eredeti zöld üvegekben:
100 gr. 250 gr. 500 gr. 1000 gr.

Kor. 1.— 2.— 3.50 5.50

Lysoform-szappan elegáns dobozokban darabonként . . . . . K 1.60

Fodormenta-Lysoform szárvíz üvegenként . . . . . K 1.60

Lysoform-készítményeket csakis eredeti csomagolásban az ismert védjeggyel vásároljon!

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyár Uspet.

Tiszta, sűrű hárs- és virág-

méz

még kapható:

Temesközy Gerzson
méhészetéből.

Első keresztény temetkezési
vállalat Szent István-tér 2. sz.
(Kaszárnya épület)

Ajánlja szolid a és leg-
jutányosabb kiszolgálását

Kő sirkeresztek,
koszorúk, szalagok felirással.

Üzletvezető mester az udvarban jobbról.
Kiszolgálást éjjel nappal bármikor rendelkezésre áll.

WACHS PÁL SZOLNOK
könyvnyomdája, könyvkötészet, könyv,
papír és írószer-kereskedése.

Ajánlom villamos-tízemre, új gyors-sajtóval és modern betűanyaggal berendezett illetve megnagyobbított

KÖNYVNYOMDÁMAT
melyben elvállalok mindennemű e szak-
mába vágó munkákat.